

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023- 2026

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	DYDAKTYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO
Kod przedmiotu*	L21
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	z bloku przedmiotów przygotowania dydaktyczno-metodycznego
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	Dr Elżbieta Kozłowska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Elżbieta Mazur, prof. UR, dr Danuta Hejda, dr hab. Dorota Karkut, prof. UR, dr Elżbieta Kozłowska, dr hab. Agata Kucharska-Babula, prof. UR, dr hab. Tadeusz Półchłopek, prof. UR

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15	15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

wykład: zaliczenie ,

ćwiczenia: zaliczenie z oceną,

2. Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotów z przygotowania psychologiczno - pedagogicznego przewidzianych w semestrach 1 - 3

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poznanie podstawowych pojęć stosowanych w glottodydaktyce
C2	Kształcenie umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktyce pedagogicznej.
C3	Kształtowanie postaw pożądanych w pracy nauczyciela języka polskiego jako obcego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka zna teorie i metody związane z nauczaniem języka polskiego jako obcego; rozumie mechanizm funkcjonowania w środowisku dwujęzycznym i obcojęzycznym. Student/ka zna metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	K_Wo2, E.1.W9
EK_02	Student/ka zna podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; Zna integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	E.1.W2 E.1.W3
EK_03	Student/ka zna organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	E.1.W7
EK_04	Student/ka zna sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;	E.1.W8
EK_05	Student/ka zna diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	E.1.W12

EK_o6	Student/ka zna rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	E.1.W10E.1. W11
EK_o7	Student/studentka rozumie miejsce i znaczenie glottodydaktyki w systemie nauki oraz w organizacji systemu szkolnictwa, zna i rozumie powiązania glottodydaktyki z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z językoznawstwem, pedagogiką i psychologią; Zna miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	K_Wo4, E.1.W1
EK_o8	Student/ studentka ma uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do sfery rozwoju mowy, wychowania i kształcenia; ma wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących; Student/ka rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozumie potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	K_Wo6, E.1.W13 E.1.W15
EK_o9	Student/studentka potrafi planować i realizować kształcenie w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego; wykorzystuje przy tym różne metody i techniki; dobiera program kształcenia i narzędzia (w tym podręczniki) dostosowane do uczniów (ich poziomu językowego, obszaru kulturowego, potrzeb i oczekiwań); Student/studentka korzysta z różnych źródeł wiedzy glottodydaktycznej, analizuje je, interpretuje i selekcjonuje Student/ka umie identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	K_Uo3, K_U10 E.1.U1
EK_10	Student/ka umie przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	E.1.U2 E.1.U3 E.1.U9 E.1.U10
EK_11	Student/ studentka analizuje czynności czytania, pisania, słuchania i mówienia oraz ich składniki w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym; rozumie rolę czytania, pisania, słuchania i mówienia w komunikacji językowej, potrafi dokonać diagnozy w zakresie kompetencji językowych; Student/ka umie przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	K_Uo6, E.1.U11
EK_12	Student/studentka posługuje się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań edukacyjnych; dba o	K_Ko3,

	bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników; ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu nauczyciela i właściwie pojętą solidarność zawodową; jest gotów/owa do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	E.1.K6
EK_13	Student/ka jest gotów/owa do popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	E.1.K2 E.1.K9
EK_14	Student/ka jest gotów/owa kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	E.1.K4 E.1.K8

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

<p>Treści merytoryczne</p> <p>Podstawowe pojęcia stosowane w glottodydaktyce.</p> <p>Metody i techniki pracy stosowane w glottodydaktyce (m. in. metoda komunikacyjna, metoda zadaniowa).</p> <p>Środki i materiały dydaktyczne stosowane w nauczaniu języka polskiego jako obcego.</p> <p>Gramatyka w nauczaniu języka polskiego jako obcego.</p> <p>Kultura życia codziennego w nauczaniu języka polskiego jako obcego.</p> <p>Egzaminy certyfikatowe z języka polskiego jako obcego.</p>
--

B. Problematyka ćwiczeń

<p>Treści merytoryczne</p> <p>Cele i treści nauczania na różnych szczeblach kształcenia i poziomach językowych (A1 – B2).</p> <p>Nauczanie elementów systemu językowego polszczyzny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nauczanie wymowy i intonacji, – nauczanie pisowni, – nauczanie słownictwa, – nauczanie gramatyki. <p>Techniki nauczania i rozwijania sprawności językowych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumienia ze słuchu, – mówienia, – czytania, – pisanie. <p>Drama w nauczaniu języka polskiego jako obcego.</p> <p>Projektowanie zadań i ćwiczeń do zajęć z języka polskiego jako obcego. Prezentacja zadań samodzielnie opracowanych przez studentów.</p>
--

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład:

- wykład problemowy,

- wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia:

- metoda problemowa,
- analiza tekstów z dyskusją,
- metoda projektów (projekt dydaktyczny),
- dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_08	Obserwacja w trakcie zajęć, udział w dyskusjach po wykładach i w trakcie ćwiczeń, ocena projektu zajęć z przedmiotu	Wykład, ćwiczenia
EK_09 – EK_11	Obserwacja w trakcie zajęć, udział w dyskusjach po wykładach i w trakcie ćwiczeń, ocena zadań wykonywanych podczas ćwiczeń, ocena zadań domowych, ocena projektu zajęć z przedmiotu	Wykład, ćwiczenia
EK_12 – EK_14	Obserwacja w trakcie zajęć, ocena głosów w dyskusji, odpowiedzi na pytania w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na zaliczenie z wykładu składa się obecność na wykładach oraz udział w dyskusji. Zaliczenie z ćwiczeń obejmuje aktywność studenta na zajęciach (ocenie formatywne) -40%, udział w dyskusji (20%), opracowanie projektu zadań do zajęć z języka polskiego jako obcego (40%).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, opracowanie projektu, czytanie literatury, wykonywanie zadań)	40
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- *Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1-C2.* Pod red. I. Janowskiej, E. Lipińskiej, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turka, Kraków 2016.
- *Achtelik, W. Hajduk – Gawron, A. Madeja, M. Świątek, Bądź na B1. Zbiór zadań z języka polskiego oraz przykładowe testy certyfikacyjne dla poziomu B1,* Kraków 2012.
- *Gębal P.E., Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne z języka polskiego jako obcego dla poziomów B1 i B2,* Kraków 2009.
- *Janowska I., Planowanie lekcji języka obcego. Podręcznik i poradnik dla nauczycieli języków obcych,* Kraków 2010.
- *Komorowska H., Metodyka nauczania języków obcych,* Warszawa 2002.
- *Miodunka W., Glottodydaktyka polonistyczna. Pochodzenie – stan obecny – perspektywy,* Kraków 2016.
- *Seretny A., Lipińska E., ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego,* Kraków 2005.
- *W poszukiwaniu nowych rozwiązań. Dydaktyka języka polskiego jako obcego u progu XXI wieku,* pod red. W. Miodunki i A. Seretny, Kraków 2008.

Literatura uzupełniająca:

- *Arabski J., O przyswajaniu języka drugiego (obcego),* Warszawa 1995.
- *Gębal P.E., Dydaktyka kultury polskiej w kształceniu językowym cudzoziemców. Podejście porównawcze,* Kraków 2010.
- *Dźwierżyńska E., Antycypacja w procesie kształtowania sprawności rozumienia mowy obcojęzycznej ze słuchu,* Rzeszów 2001.
- *Janowska I., Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych. Na przykładzie języka polskiego jako obcego,* Kraków 2011.
- *Lipińska E., Język ojczysty, język obcy, język drugi. Wstęp do badań dwujęzyczności,* Kraków 2003.
- *Lipińska E., Księżyc w butonierce. Ćwiczenia dla cudzoziemców doskonalące sprawność rozumienia ze słuchu na podstawie tekstów Andrzeja Sikorowskiego (B2, C1, C2),* Kraków 2004.
- *Lipińska E., Seretny A., Między językiem ojczystym a obcym. Nauczanie i uczenie się języka odziedziczonego na przykładzie chicagowskiej diaspory polonijnej,* Kraków 2012.
- *Miodunka W. (red.), Nauczanie języka polskiego jako obcego,* Kraków 1997.
- *Seretny E., Słownictwo,* Kraków 2016.
- *Sibiga Z., Kształcenie sprawności językowej uczniów szkół polonijnych Stanów Zjednoczonych,* Rzeszów 1999.
- *Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego.* Pod red. E. Lipińskiej, A. Seretny, Kraków 2006.